

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

D. 12 Oktob. 1802. Tisdagen N:o 117.

Götheborgs Allehanda.

Bern, d. 23 Sept. Här hafwa omständigheterna i största hast förändrat sig. Vår Stad, som hittills varit Helvetiska Guvernementets Residens, är efter ett kort bombardement tagen i besittning af de bewäpnade Bönderne, som anfördes af Rudolph v. Erlach, den och kallar sig Bernska Armeens General och will å nyo införa den gamla Konstitutionen, och hela den Helvetiska Regeringen har sett sig nödsakad att i följte af en ingången kapitulation med den Helvetiska Militären begifwa sig härifrån till Lausanne. De närmare omständigheterna kunna inhämtas af följande: Förskräckelsen och bekymret, wäntan och hopp steg i Bern d. 18 till sin höjd, altester hwarjes olika tänkesätt, änskönt ej det ringaste owäsende föreföll i sjelfwa Staden. Natten mellan Fredagen och Lördagen rådsloga Regerings-Kollegierne sig imellan, hwilka och Franska Ministrarne stundom besökte, och staden sattes i belägringsstånd. Om morgonen fick man weta att Argaus eller General Erlachs Armee, anförd af Bernska Officerare, tågade öfwer Grauholz, och att en annan Kolonne, anförd af Jacob Wagner från Bern, som i sista kriget utmärkt sig såsom en förfaren Officer, framryckte mot staden från Solothurn öfwer Urberg. Regeringen tycktes hafwa för så troppar att på fria fältet gå mot någon af dessa Kolonner, och att sluta af alla anstalter syntes hon ej förmoda att Bern skulle angripas. Et ansenligt detachment af Helvetiska Linie- och Wadtländska troppar tågade dock ut mot Grauholz och rustade sig för att angripa den framryckande Armeen. Men genast erhöill det order från Bern att draga sig tillbaka till denna sidan om pappersawarnshöjden, der i stöd af ett wapenstillestånd på 1½ timma tropparne stodo stilla å båda sidor och bäcken i dalen skulle tjena till gränslinea. Innan wapenstilleståndet gått till ända fick den Helvetiska Corpsen å nyo order från Bern att återwända till staden. Under detta ankom Öfwerste Dolder till Bern med 10 Man Jägare och berättade att General Andermatt war i anmarsch och att han lemnat honom wid Kölliken. Mot middagen begärde Herr Spinger från Wisdegg som parlamentär för de Bernska tropparne att inståppas i staden, hwilket honom tillåts med förbundna ögon. Han fordrade att den Helvetiska Regeringen skulle nerlägga sitt ämbete och de Bernska tropparne fritt få intåga i staden. Detta afslogs och fiendteligheterna begyntes wid påß kl. 3 rätt utanför stadsporten. Ifrån höjden besköts och staden med kanoner, dock med den stonsamhet att blott några tak, murar och fönster skadades. Sedan man slagits en liten tid så underhandlades å nyo, dels för att stona staden, dels medan de Helvetiska tropparne ej kunde länge utbärda, hwarwid följande konvention träffades mellan Kommandanten i staden, Borgaren Gaudard och Em. von Wattenysse, som af krigsrådet för de Bernska tropparne dertill blifwit utsedd: 1) Så snart denna konvention är undertecknad, skall wapenstillestånd wara mellan Helvetiska tropparne i Bern och de som attaquerat denna staden. 2) 24 timmar efter

underhandlingen skola de Helvetiska tropparne öfverlemnna staden. 3) Ansörarne för de mot Bern framryckte troppar förbinda sig att skaffa de wagnar och hästar som behöfs att transportera Regeringen, dess ämbetsmän, deras familjer och all deras egendom, samt desutom hästar för att bortföra 20 kanoner, med dertill hörande munition och krut. Arkiver, effekter och andra dokumenter som ej kunna bortföras, skola respekteras och blifwa under wisas garanti. De uti Hospitalerne sjuke och bleserade Soldater skola skötas, underhållas och sedan skickas till sina Corpser. 4) Ansörarne låswo Regeringen ett fritt och obehindradt afståg till gränförne af Kantorne Badt och Freyburg. 5) Kunna några af Regeringens medlemmar eller dithörande personer ej genast resa, skola de erhålla pass för att sedan utan hinder afståga. Lemna de sina familjer eller ägendom, skall den respekteras. 6) Utländska Mäkters Ministrar wid Helvetiska Republikken, deras swit och egendom skall respekteras som solfrätten bjuder. Ansörarne respektera dem och efter sin wärdighet, och låswo att på alt sätt befrämja deras resa till det ställe de sjelfwe wilja begifwa sig. 7) General Undermatt, de under hans befäl stående och alle öfrige detachementer Helvetiska troppar äro inneslutne uti denna konvention och kunna utan hinder med sitt bagage, Artilleri och wapen resa till den från Bern gående Helvetiska Regeringen. Nödiga lifsmedel, fourage och hästar skall förskaffas dem. Kurirer skola genast tillkändas dem för att underrätta dem om alt hwad som förefallit. Tropparne skola marschera uti staden kortaste wägen och hwarje dag tåga minst 5 mill. 8) Alle öfrige mot Regeringen bewäpnade Kolonner äro likaledes inneslutne uti denna konvention. 9) Till dess man uppgjort alt detta, skola de mot Helvetiska Regeringen bewäpnade troppar ej tåga in på Kantonerne Badts och Freyburgs gebit, och å ingen sida skendeligheter utöfwas. 10) Såsom säkerhet på denna öfwerenskommelse lemnas å båda sidor 2 Officerare af lika rang till ett gislan. 11) De artiklar, som behöfwa någon förklaring, skola till de delagrades fördel förklaras af dertill utsedde Kommissarier från båda sidorne.

Dito d. 24 Septemb. Sedan Konvention war slutad d. 18 om aftonen, gjorde man sig om natten till d. 19 färdig att resa. Bernska tropparne drogo sig från stadsporten och fördeltes på landet; portarne woro tillstängde och öppnades blott för resande. Alla hästar och forwagnar sattes uti requisition. Ifrån Arkiverne tog man blott de nödvändigaste dokumenterne och förseglade de öfrige. En del af dem som woro wid Kanslierne blef qwar i Bern, de öfrige gingo måst till fots om morgonen till Lausanne. Om eftermiddagen kl. 4 war Regeringen, Senaten och Statssekreterarne med sina hjelpare reste. Franska Ministern for med Landamman Dolder under eskort af Husarer. De Helvetiska tropparne tågade om eftermiddagen uti staden, togo uti tyghusen de bewilljade 20 måst tunga kanoner. Brist på tillräckligt antal af hästar gjorde att det ej gick så fort man wille. För öfrigt afsoyp alt i bästa ordning. Bernska Armee hade imedertid lågrat sig wid Kirchenfeld. Den bestod af Soldater wid de fordna Emigrans-Corpserne Bachman och Kovera, af de Schweitziske Corpser som tillförene stått i Frank, Spanck och Holländsk sold, af fordna Bernska troppar, af Helvetiska Deserörer, som alle buro sina gamla uniformer, af många gamla och unga Bönder, till största delen bewäpnade blott med käppar, men alle woro anförde af Officerare från Bern och Solothurn, af hwilke de fleste hade förswarat Schweiz 1798 och derefter mot dess fiender. Då de Helvetiska tropparne hade uträgat uti staden, inryckte de Bernske, anförde af Erlach från Burgdorf, Essinger från Wildegg, Wattenwyl från Landsbüt, Wattenwyl från Montelser, Styrler från Gunningen m. fl. Alle Soldaterne buro fransar af Lönnblad på sina hattar. Deras antal war mellan 3 till 4000. Någre hade röda

vid svarta fanor, och de från Solothurn en röd och hvit. Om aftonen framkommo många dåldes Helvetiske Liniesoldater och anlade den röda och svarta kofarden. Flere troppar ankommo och man väntar ännu några 1000 Man. Det säges att man vill organisera en egen Linie-Corps. (Fortsättn. i morgon.)

Wid Grosshandlaren Herr John Zalls Senior Graf d. 7 Oktob. 1802.

och tårar är måltalighet.
Eliors.

Låt ömheten förtjust Ditt minne återkalla,
Du! som med upplyst wett, war människofläggets vän.
Förlofad ses min gråt uppå din Urna falla —
För Dig! hwars like mer jag aldrig får igen.

Då tacksamhetens röst bår himlens bifall winna,
Så har jag ordsat wist att förja wid Din graf; —
Mitt hjerta talar blott — och smickret ses förswinna,
För Den, som med förakt såg detta willors haf. —

Ja — Sanning — Redlighet — bår war beundran finna,
Jag deras werkan rönt af Dina tänkesatt;
Min ömma tacksamhet skall wid Din grafwård brinna!
Ty jag Dig älskat ömt, som gaf mitt hjerta rätt!

Så hwita från de qwal, som människans öden skaka,
Uti det sälla lugn Dig himlen gifwit har.
Nu sorgan fräter mig — jag kan ej sällhet smaka,
Då jag har mist en Wän — Beskyddare och Far. —

O. B. Lund.

Som Mantalskrifningen till Taxering af de afgifter, som Stadens Borgerkap och öfrige Innewånare, till följde af Kongl. Förordningar och Rikens Ständers wid sednaste Riksdag utgående Bewillnings-Platet böra erlägga, med nästa weckas ingång kommer att företagas; så har Magistraten sådant härigenom till allmän esterrättelse lungöra welat, med väntimnelse till en hwar, af hwad stånd och willfor de wara måge, att med tafstagande af hwad Magistratens allmänna lungörelse under detta dato i förberörde måtto förmår och innehåller, låta författa sine Augifnings- förteckningar, hwartill Blanketter hos Mantals- Kommissharten dro att tillgå, hwilka förteckningar böra wara färdige och till hands, att wid Mantals- Kommisshariens ankomst till honom afseweras, wid 1 R:dal. 16 s. plikt för den som sådant försummar. Götheborgs Rådhus d. 6 Oktober 1802.

Notificeras Elägt och Bänner, att Handelsbothållaren Johannes Ludvig Planck, Son till Handelsmannen härstädes Hr Henric Torner Planck, afled i Hamburg d. 3 dennes i en ålder af 25 år och 2 månader. Sörgebetygelse undanbedes.

Sällskapet P. B. sammanträder allmänt i dag kl. 5 e. m. å wanligt ställe.

Götheborgs Weret- Kurs den 8 Oktob.

J R:G:S. Hamburg 73 s. Amsterdam 69½ s. London 6 R:d. 11 s. 75 d. d.
Köpenhamn 50½ s. 14 d. Sigt. 51 s. a Wista.
auktioner.

I dag kl. 10 föremiddagen kommer i huset No: 134 wid Kongsgatan genom auktion att förfällas af. Catefru Wrymans lösa quarläntkap, bestående af Guld, Silwer, Tenn, Koppar, Nising, Malin, Järn och Blåsfaker, Sång, Lin- och Fruntimmers Sångkläder, en Mans Wälskappa med Hiwefoder, Möbler, Träddrätte, Glas, Posteltn och Böcker m. m.
Den till d. 22 dennes å Hölaren Klebergs Hus No: 37 wid Köpmansgatan utlyste auktion warder för mellankommet hinder tills widare insäld.

Til salu finnes:

Af S. Wallin i Melins hus wid Drottninggatan försälles Francka Swiffon, goda Nis-Sågo, Hel- Perl: och Bobwetegryn, bästa sort Congo och Nyian The, diverse sorter Kardus-tobat, Post- Skrif- Konzept: och Makulaturpapper, bättre och sämre preparerade Skrifpennor, hvitt och torrt Saltpetter, tjenligt till förtts konservation, hwit och melerad Kärull, Bomull, Kimröt, Draglim m. m. samt Halstenar och Ullwantar i kommission till facta priser.

Hos Jonas Hagman wid Kongs-gatan försälles godt Helsinge Smör uti större och mindre byttor till 6 s. R.

Hos Hr L. E. Wron och Komp. försälles bästa sort Franckt Salt i parti till billigt pris.

Åstundas i tjenst:

En ogift eller ledig Kypare kan genast få condition på ett Salteri i Skärgården; adres fås på Tryckeriet.

Tjenstförfande.

En allvarsam Man om 40 års ålder, som flere år förestått inspektion å landet och är försedd med bebrände bewis, Åstundar nu genast en dylig soffla, eller ock som Bokhållare på något Salteri eller Krantof; swar afwaktas med första i förseglad bisjet till N. J. W. som inlemnas på Tryckeriet.

Ett stadgadt och allvarsamt Fruattimmer Åstundar att blifwa antagen i något Hushåll som Hushållerska eller ock i ett litet och stilla Hushåll att gå tillhanda med hwad hushållsyr som hållst; hon är tillfännandes i huset N:o 58 wid Kronhusgatan.

Forrlorade och förlorade Saker:

Förl. Lisdag eller d. 5 dennes bortfals uti huset Åstundar för Traktör Gabrielssons en Siffwer Matted, märkt med J. D. M. D. För des tillrättakassande fås hederlig beåndning i nämnda hus; är hon såld eller pantsatt, wille ågaren den igenlösa.

D. 1 dennes förlorades på gatan imellan Herr Halls hus och Biskops-huset ett Foderal för Sandpetare utaf guld, jemte en Dylaf af samma metall. Uppå det yttre skagrångsfoderaset stod ågarens namn med fulla bokstäfwer. Den som det återlemnar uti Biskops-huset, skall blifwa hederligen förskydd, och skulle det wara såldt eller pantsatt, wille ågaren det igenlösa.

Förlorade Saker:

D. 7 dennes upptogs på Swenska kyrkogården en swart Florshufwa, som ågarinnan med intimations betalande kan igenfå i huset N:o 53 wid Kyrkogatan.

En Krupfel af guld är hittad imellan Spannemåls- och Kronhusgatorne, som rätta ågaren kan igenfå i Bauers stenhus till wånster inuti gården, 2 trappor upp.

Diverse Rungörelser.

Domkyrko-Adjunkten Mag. Meinde är förtad i huset N:o 4 wid Wästra Hamnegatan. Not antagelig sätterbet, åwien i stenhus om så Åstundas, begäres ett lån af omkring 500 R. d. N. G. S. Swar afwaktas i bisjet på Tryckeriet till N. S.

Som jag npligen är blifwen Måtare och är med min werkstad i ordning kommen; altså rekommenderar jag mig hos resp. Allmänheten. Jag är boende uti Herr Samuel Schütz hus N:o 72 wid Kyrkogatan.

Fredr. Lange, Körsnär.

Till Wenersborg, Åwål eller Carlstad Åstundas resefällskap med första, hwarom underrättelse lemna i öfra wåningen af huset N:o 26 wid Kyrkogatan.

Herrar Kreditorer uti Rob. Lönbergs Konkurs behagade till en angelågen öfwerläggning enhälligt sammanträda i dag kl. 3 e. m. på Börsen. De frånwarande så Åstundja sig med de Kuratorer.

Med Kapiten Georg Wiman, Galeasen Hoppet, gifwes lågenhet för diverse Gods på Stockholm; närmare underrättelse erhålles på S. J. Kindbergs Kontor.

J fall någon Fulle hafwa fordran eller åga oliquerad räkning med underteknad, anmodas de att sådant ju förr des håldre hos Fru Gustava Kåhre anmäla, som derom liquiberar. Tillika Åsturnas Allmänheten, att ingen ting, under hwad namn som hållst, på min räkning utlemna, emedan sådant af mig icke erkännes.

J. L. Törngren.

Då jag i medio af denna månad åmwar resa från Staden, så åmanas alla dem som af mig hafwa att fordra, att ofördröjeligen till Kammerer Nordenberg inlemna sine räkningar; liksom således uppmanas de till betalning som åro mig skyldige. Göteborg d. 7 Oktob. 1802.

Peter Åfberg.

Med Stepparen E. Nilson, liggande wid Lilla Torget, är lågenhet för Warors affånbau-de på Malmö.

Med Kapiten Anders Janson, Galeasen Johan Wilhelm, liggande i Hamburg, är nu genast lågenhet för warors affånbau-de hit på Göteborg, då derom genast med Posten ordineras.

N:o 118 utgifwes i morgon Onsdag.

Samuel Norberg.